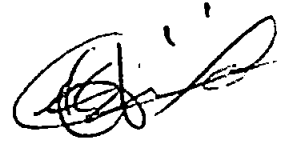

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 04/11/2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 5-11-2025	Esas No: 2/3349

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİĞİ
0 4 Kasım 2025
Yer :

GENEL
0 4 Kasım 2025
1729114

GENEL GEREKÇE

Üniversitelerimizin rektör belirlenme süreci sık sık gündeme gelmekte ve tartışma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarihimizde rektör seçimleri 1946'da yürürlüğe giren 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa göre, "Fakülte Profesörler Kurullarının bir arada yapacakları toplantıda, iki yıl için, aylıklı ordinaryüs profesör veya profesörler arasından, sıra ile, her seçim döneminde başka bir fakülteden olmak üzere salt çoklukla seçilir." şeklinde belirlenmiştir. 1981'de çıkarılan Yükseköğretim Kanunu ile rektör seçimleri kaldırılarak, rektörleri YÖK'ün önerdiği adaylar arasından Cumhurbaşkanı tarafından seçilmesine geçilmiştir. Ancak 1992'de rektörlük seçimler geri gelmiş ancak YÖK ve Cumhurbaşkanı atama yetkisine dokunulmamıştır. Bu düzenlemede YÖK, üniversitede seçimle belirlenen altı kişi arasından üç kişiyi ataması için Cumhurbaşkanının onayına sunulmaktaydı ancak en son yapılan değişiklikle rektör ataması 2016'da 676 sayılı KHK ile günümüzdeki atama sistemine geçilmiştir. "Devlet üniversitelerinde rektör Yükseköğretim Kurulu tarafından önerilecek, profesör olarak en az üç yıl görev yapmış üç aday arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Bir aylık sürede önerilenlerden birisinin atanmaması ve Yükseköğretim Kurulu tarafından, iki hafta içinde yeni adaylar gösterilmemesi halinde Cumhurbaşkanınca doğrudan atama yapılır." şeklinde yürürlükte bulunmaktadır. Ancak üniversitelerde katılımcı bir sürecin gerekliliği ortak görüşleri birleştirmektedir. Çünkü üniversiteyi yönetecek rektörün akademik olarak yetkin olması ve akademik kurumlarda yönetim deneyiminin olmasının yanında üniversiteye kaynak bulabilecek, sosyal ilişkileri kuvvetli, çevresi geniş, becerikli ve malî konularda deneyimli bilim insanlarından oluşmalıdır. Bu nedenlerle rektörün kim olacağından önce üniversitenin misyonu, bulunduğu durum ve hedeflerinin belirlenmesi gerekir. Bunu doğal olarak en iyi yapabilecek kurum üniversitenin kendisi ancak bir denetim mekanizmasının çalıştırılması da büyük önem taşımaktadır. Çalışma sırasında üniversite mensupları, yönetim ve gerekirse üniversite dışı paydaşların hem bir fikir birliğine doğru ilerlemeleri hem de küçük bir grubun bütün kararları almasına engel olmalarının önüne geçilmiş olacaktır. Sonuç olarak bir kişi tarafından Türkiye'deki bütün üniversiteler için hem üniversite misyonunu anlayacak, hatta üniversitelerin değişmesine yol açacak öngörülerini görebilen adayları bulup aralarından en iyisini seçmesi kısa süre zarfında maalesef ki mümkün görünmemektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yer alan devlet ve vakıf üniversitelerinde görev alacak rektörlerin seçim şeklinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Devlet ve vakıf üniversitelerinde rektör seçimi sürecinde kurumsal görev boşluğu oluşmaması adına mevcut rektörün görevine devam etmesini amaçlamaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 13'üncü maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(a) Devlet ve vakıf üniversitelerinde rektör; öğretim üyeleri, öğretim elemanlarının temsilcileri, öğrenci temsilcileri ve üniversite idari personelinin temsilcilerinden oluşan Rektör Seçim Kurulu tarafından, gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla seçilir. Adaylık koşulları ile seçim usul ve esasları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Seçilen rektör, üniversite tüzel kişiliğini temsil eder.”

MADDE 2- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 85-** Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde devlet ve vakıf üniversitelerinde bu Kanunun 13. maddesinin (a) bendi hükümlerine uygun rektör seçimi yapılır. Seçim sonuçlanıp yeni rektör görevine başlayıncaya kadar mevcut rektör görevine devam eder.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.